

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Disputatio Theologica Solennis De Termino Salutis
Humanae Peremptorio**

**Neumann, Johann Georg
Green, Georg Sigismund**

Vitembergae, 1700

§. XII

urn:nbn:de:bsz:31-105555

multitudinem miserationem divinarum v. 3. adeoque in DEO salutis sue ponit refugium, gaudioque salutari reficitur, v. 14. 16. Itaque hoc Evangelii est, ut perennet gratia, in Christo fundata, nec ullo adeo termino, homini pœnitenti salus præcludatur. Invitat enim omnes, qui Legis jugo onerati sunt, & laborant, ut refocillet eos *Matth. 11, 28.* Et potest salvare omnes credentes, at forte saltem illos, qui per vitam bene egerunt? non: *Judeos simul & Græcos i. e. Paganos:* at, o quantos peccatores! *Rom. 1, 16. 23. 24. 25. 26.* Jam, etsi edictum Legis Protoplastis diem assignaverat mortis temporalis & æternæ, tamen Evangelium prorogabat hunc terminum, ut revocaretur profugus, & in *Semine mulieris, Legi subiecto, jus filiationis consequeretur, Genes. 3, 15. Gal. 4, 4.* Ipsaque mors non interitus, sed transitus ad vitam æternam esset. Vicissim; Davidi præco Legis occentabat illud: *Tu es vir mortis:* simul ac vero ille pœnitentiam ageret: *Peccavi Jehova:* illico dicebat hic: *Dominus quoque sustulit peccatum tuum, non morieris 2. Sam. 12, 13.* Ita Lex peccatori gratiam Dei quidem dubiam reddere, at terminum ponere, & illum quidem preemptorium non poterat: nec nisi ἀπερ γραφῆς & ἀπολόγως modus iste loquendi adhibetur: quia gratia DEI περισεύει exuberat, *Rom. V, 20. ὑπερπελοναίεις, supra modum abundat. 1. Tim. 1, 14. opulencia gratia ὑπερβάλλει, supereminet, Eph. 2, 7.* nec ullis proinde finibus terminanda aut circumscribenda est.

§. XII.

Jam igitur III. quod gratiam DEI attinet, concedimus utique, per peccata mortalia & proæretica, & inhabitantem, & justificantem gratiam excuti, totaliterque, ut loquimur, amitti; idque Analogia fidei, plurimis Scripturæ dictis & exemplis confirmat abunde. Sed utrum assistens illa, ut vocatur, gratia, atque adeo omne auxilium gratiosum, homini semel iterumque & sæpius lapsò, ante ipsum vitæ terminum, sub-

subtrahatur, ceu Dissidentes contendunt; illud vero est, quod negamus. Nam, *ecce sto ad ostium, & pulso*, inquit Christus, revocaturus ad pœnitentiam Episcopum Laodicensem, quem, *ut miserum & miserabilem, ut pauperem, cœcum, ac nudum* descripserat, *Apoc. 3, 18. 19. 20.* Sic & Sponsa, aliquando dormiens, de Sponso mystico testatur: *Vox amici mei pulsantis audita est: aperi mihi soror mea, amica mea, columba mea, Cant. V, 2.* DEUS ipse, causas damnationis & salutis apud Prophetam edifferens; *Perditio tua ex te, Israel*, inquit: *tantummodo in me auxilium tuum. Hof. 13, 9.* Quasi auxilium gratiæ superesse diceret, tum etiam, cum propria culpa, populus exitium sibi attraxerat. Equidem *assistentis gratiæ* nomen, ex Augustini sententia, quinque hos gratiæ veluti gradus continet: *prævenientem seu incipientem*; tum vero *præparantem*; dehinc *operantem*; postea *excitantem*, & denique *perficentem*. Quo de B. Hülsemannus in primis ex instituto agit, *Libro de Auxil. Gratiæ p. 42. seq.* Verum cum huiusmodi terminos Ecclesiæ, modo respuant novatores, modo non capiant fatis; præstat vel ipsius Scripturæ oraculis rem declarare. Nimirum hominibus quotiescunque lapsis, dum in Ecclesia, ubi verbum DEI recte prædicatur, & Sacramenta rite administrantur, degunt, adhuc reliquam esse dicimus 1.) gratiam *vocantem*, vel, ut quibusdam dicitur, *revocantem*: *Ita & clamato verba hæc, & dicit: revertere a versa Israel, dictum Jehova: non enim faciam cadere facies, super vos, meas, (en gratiam DEI prævenientem, in ipso aversionis statu) quoniam misericors ego sum, dictum Jehova, non tenebo iram in æternum. Tantummodo agnosce iniquitatem tuam, quod contra Jehovam DEUM tuum pravaricata sis. Revertimini filii perversi, & sanabo aversiones vestras. Jer. 3, 12. 13. 14. 22, 2.)* Gratiam illuminantem adhuc retinent lapsi, dum ex audito verbo & intellexerunt DEI voluntatem, & quotidie uberius præcipiunt.

Ipsa

Ipsa enim illuminatio, cum gratiosa vocatione, indivulso quodam nexu conjuncta est: *Expergiscere, qui dormis, & surge a mortuis, & illucescet tibi Christus. Epb. V, 14.* Præterea sentiunt in se 3.) gratiam, ex Verbo Legis terrenam, *Act. XXIV, 25, 4.)* conterentem, *Ezech. XI, 19. XXXVI, 26. 5.)* erabentem *Jo. VI, 44. &c.* Quid, quod ipsius gratiæ indicia sat illustria sunt; esse in regno gratiæ *Matth. 21, 43.* audire Verbum gratiæ *Act. XIV, 3.* frui Sacramentis, veluti sigillis gratiæ, *Rom. IV, 11.* consequi annunciationem gratiæ, à Ministerio reconciliationis, *2. Cor. V, 19, 20.* Ecquis igitur præcisam his ipsis dixerit omnem gratiam, quibus tot gratiæ documenta supersunt? quique tam insignibus Dei beneficiis, ad capevandam ulteriorem gratiam, ipsamque adeo salutem, invitantur?

§. XIII.

Sed cum IV. sæpe in Ecclesia, & recte credentium cœtu, reperiantur homines, pœnitentiam differentes, & Spiritui Sancti adeo resistentes, ut excœcentur tandem, & lenitate Dei abusi, penitus indurentur: quin & Spiritum gratiæ contumelia afficiant, *Filium Dei conculcent, & sanguinem Testamenti, ceu rem prophanam, habeant,* velut describuntur atrocissimi illi peccatores in Spiritum S. *Heb. X, 29.* quæstio suboritur: quid de illis statuendum sit? & num his quoque ullam Deus gratiam reliquam esse velit? negant illud novatores ac pernegant. Sed enim vero, Cainitica vox ista erat: *majus esse peccatum, quam ut remitti possit. Gen. IV, 13.* Eandemque refellit Paulus, inquit: *ubi exuberavit peccatum, ibi super exuberavit gratia. Rom. V, 20.* Itaque quod excœcatos illos atque induratos attinet; ab amissione gratiæ, ad peremptoriam exclusionem à gratiæ, non nisi